

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ, МЕНЕДЖМЕНТ І ПРАВО:
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**ECONOMICS, ACCOUNTING, FINANCE, MANAGEMENT AND
LAW: TOPICAL ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**31 липня 2021 р.
July 31, 2021**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ,
МЕНЕДЖМЕНТ І ПРАВО: АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**ECONOMICS, ACCOUNTING, FINANCE,
MANAGEMENT AND LAW: TOPICAL ISSUES
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**31 липня 2021 р.
July 31, 2021**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Економіка, облік, фінанси, менеджмент і право: актуальні питання і перспективи розвитку: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 31 липня 2021 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2021. 54 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка, облік, фінанси, менеджмент і право: актуальні питання і перспективи розвитку» з:

Білоцерківський національний аграрний університет

Відокремлений структурний підрозділ «Технологічно-промисловий фаховий коледж ВНАУ»

Вінницький національний аграрний університет

Інститут економіки промисловості НАН України

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Львівський державний університет внутрішніх справ

Львівський державний університет внутрішніх справ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Національний університет водного господарства та природокористування

Ужгородський національний університет

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, обліку, фінансів та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; економіки сільського господарства і АПК; економіки природокористування; фінансів, банківської справи, страхування; математичних методів, моделей та інформаційних технологій в економіці; історії та теорії держави та права, філософії права; цивільного права та процесу, житлового права, міжнародного приватного права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЗМІСТ
CONTENTS**

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ SECTION 1. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY.....	6
<i>Логоша Р. В.</i> НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ БІОПАЛИВ В УКРАЇНІ.....	6
<i>Кроль В. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	10
СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 2. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES.....	12
<i>Драчук Ю. З., Чейлях Д. Д., Снітко Є. О.</i> ЩОДО ПРОБЛЕМ ДЕКАРБОНІЗАЦІЇ ТА «ЗЕЛЕНОГО» ВІДНОВЛЕННЯ В МЕТАЛУРГІЇ УКРАЇНИ	12
<i>Панова К. І., Васильченко К. А., Гусейнов І. С.</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	16
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І АПК SECTION 3. ECONOMICS OF AGRICULTURE AND AGRO- INDUSTRIAL COMPLEX.....	20
<i>Семчук І. А.</i> ГАЛУЗЕВА ОРГАНІЗАЦІЙНА ДИНАМІКА НА ОСНОВІ МАРКЕТИНГОВОГО АНАЛІЗУ РИНКУ БІОПАЛИВ В УКРАЇНІ.....	20

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
SECTION 4. ENVIRONMENTAL ECONOMICS..... 26

Розач С. М.

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СФЕРИ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ 26

**СЕКЦІЯ 5. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА,
СТРАХУВАННЯ**
SECTION 5. FINANCE, BANKING, INSURANCE 29

Козій І. С.

ФАКТОРНІЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ
ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА..... 29

Шевченко Г. А., Денисенко В. Д., Панченко Г. В.

СТРАХУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ КЛІНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 31

**СЕКЦІЯ 6. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ**
**SECTION 6. MATHEMATICAL METHODS, MODELS, AND
INFORMATIONAL TECHNOLOGIES IN ECONOMICS..... 36**

Аніловська Г. Я.

МОДЕЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО
МОНІТОРИНГУ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ 36

Бондар О. С.

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ДАНИМИ В
ОРГАНІЗАЦІЇ 40

**СЕКЦІЯ 7. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА,
ФІЛОСОФІЯ ПРАВА**
**SECTION 7. HISTORY AND THEORY OF STATE AND
LAW, PHILOSOPHY OF LAW..... 43**

Педосенко А. І.

ДЖЕРЕЛА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ
ЗАЯВНИКІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУДІ З ПРАВ ЛЮДИНИ... 43

**СЕКЦІЯ 8. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ЖИТЛОВЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО
SECTION 8. CIVIL LAW AND PROCEDURE, HOUSING LAW, INTERNATIONAL PRIVATE LAW 47**

Педосенко А. І.

МОДА В ЗАКОНІ. ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ МОДНИХ БРЕНДІВ СУДОМ 47

Поп С. М., Поп В. М.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПОНЯТЬ: «ГЕОГРАФІЧНЕ ЗАЗНАЧЕННЯ», «КОМЕРЦІЙНЕ (ФІРМОВЕ) НАЙМЕНУВАННЯ», «ТОРГОВЕЛЬНА МАРКА» . 50

СЕКЦІЯ 1

SECTION 1

**ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ
ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE
NATIONAL ECONOMY**

УДК 339.13

Логоша Р. В.

д. е. н., доцент кафедри
аграрного менеджменту та маркетингу
Вінницький національний аграрний університет

**НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ БІОПАЛИВ В УКРАЇНІ**

В умовах зростаючої кількості змін і підвищення рівня складності ринкового середовища в процесі розвитку ринку біопалива нагальними стають питання забезпечення відповідності внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства. Особливої уваги в даному контексті вимагають сільськогосподарські підприємства як суб'єкти однієї із провідних галузей національного господарства, що є джерелом сировини і готової продукції у секторі біопалива. Нині важливим теоретико-методологічним завданнями є вирішення питань щодо обґрунтування шляхів формування маркетингової політики сільськогосподарських підприємств з виробництва біопалива.

Україна визначила пріоритетність розвитку відновлюваних джерел енергії як ключової стратегії енергетичної безпеки. За останні роки в Україні значно покращилася відповідна нормативна база. Основна законодавча база щодо використання альтернативних джерел енергії сягає 2003 р. Закону України «Про альтернативні джерела енергії» [1]. Виробництво та споживання біопалива, включаючи транспортний сектор, регулюється Законом України «Про альтернативні види палива» [2] від 2000 р., який було змінено у 2014 р. встановленням для транспортного сектору норми

обов'язкової 7% суміші біоетанолу з 2016 р. Наразі ці положення не виконуються. Загалом регуляторне поле ринку складається з 35 актів, 7 з яких є неактуальними та не відповідають законодавству. Повноваження у сфері контролю за роботою біопаливної галузі значною мірою розділені між різними державними органами.

Починаючи з 2010 р., Україна є членом Енергетичної Спільноти і тому зобов'язана сприяти створенню єдиного Європейського енергетичного ринку та приєднанню до «acquis communautaire». У зв'язку із цим у 2014 р. було прийнято Закон України «Про Національний план дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 р.» (№ 902-2014-р від 01.10.2014 р.), який передбачав, що частка ВДЕ становитиме 11 % від валового кінцевого споживання енергії у 2020 р. з обов'язковим 10 % цільовим показником для транспортного сектору [3]. Однак декілька заходів, пов'язаних з біопаливом, викладених в Директиві 2009/28/ЄС, ще не впроваджені, зокрема критерії стійкості до біопалива. ВДЕ підтримується за допомогою «зеленого тарифу», що діє, але пов'язані із цим адміністративні процедури все ще є громіздкими, а використання ВДЕ у транспорті уповільнюється завдяки недолікам у нормативно-правовій базі.

Наразі використання біопалива транспортом знаходиться на дуже низькому рівні, незважаючи на 7 % обов'язкового змішування. Водночас, маючи значні потужності спиртової промисловості України, виробництво біоетанолу залишається дуже незначним (60 – 90 Мл), а його використання у транспорті є недостатнім. Можна констатувати, що сьогодні в Україні не існує комерційного виробництва біодизеля [4, с. 46].

Однак, згідно з Національним планом дій з відновлюваної енергетики, біоетанол в обсязі 320 млн т та біодизель в обсязі 70 млн т мали б бути доступними на українському ринку у 2020 р. Реально сукупний обсяг споживання біопалива транспортним сектором країни у 2017 р. становив 45 тис. т. Відповідний план дій передбачає, що існуючий попит може бути повністю забезпечений за рахунок вітчизняного виробництва, що є викликом, а також можливістю для інвесторів і підприємців у ланцюгу створення відповідної вартості.

Вітчизняний ринок біопалив характеризується низьким рівнем державної підтримки розвитку сільського господарства, недосконалим законодавством і низьким рівнем державної підтримки НДДКР в галузі біоенергетики.

Узагальнюючи дані на цей час, для розвитку вітчизняної біопаливної галузі необхідна особлива політика протекціонізму, яка включатиме:

- впровадження стимулюючих фінансово-економічних інструментів;

- скасування або суттєве зниження ставок акцизного податку на біодизель і його суміші та моторні палива із вмістом біоетанолу;

- скасування необхідності подання податкового векселю для виробників біоетанолу;

- формування гарантованого попиту на моторні біопалива (наприклад, встановлення ринкових квот і графіка підвищення частки біопалива в загальному обсязі палив), або надання державної підтримки (субсидій), суб'єктам господарювання, що працюють у сфері;

- імплементацію до українського законодавства обов'язкових критеріїв сталості розвитку, дотримання яких наразі є добровільним, що дозволить забезпечити екологічність моторних біопалив і скоротити викиди в атмосферу;

- створення системи онлайн-контролю за обігом нафтопродуктів, підкріплену високими штрафними санкціями за порушення, і впровадження інституту незалежного аудиту якості моторних палив, що сьогодні фактично не контролюються державою;

- завершення процесу гармонізації з відповідними нормами ЄС;

- скасування виключних прав на виробництво бензинів із додаванням біоетанолу та/або його компонентів, що стримує розвиток конкуренції, а також призводить до недоотримання Україною потенційної вигоди від безмитного експорту біопалива до ЄС в рамках відповідних квот.

Зазначене вище лежить у площині директивних рішень регуляторної природи особливої політики лобювання. Водночас галузь має серйозні обмеження та проблеми економічної природи,

які потребують наукового обґрунтування. Так, якщо аналізувати обмеження та перспективи розвитку галузі в Україні на рівні сільськогосподарських підприємств, які б розгорнули виробництво біопалив, то слід наголосити, що:

1. В Україні по суті відсутній ринок біопалив: відсутнє суттєве виробництво, звідки пропозиція і досі залишається не сформованою; відсутні агенти (фірми, підприємства) ринку, що формували б усталений попит; відсутніми є і інші необхідні норми, інститути, механізми репрезентативного ринку.

2. Відсутній успішний досвід подібного бізнесу як в Україні загалом, так і у сільськогосподарських підприємствах зокрема. Звідси, а також з огляду на вище розглянуті аспекти, привабливість даного бізнесу, у т.ч. інвестиційна, потребує підтвердження. Підприємства цієї групи зіштовхнуться з проблемами фінансування відповідної диверсифікації, а також її технічного та технологічного забезпечення. Отже, потрібне особливе ретельне економічне обґрунтування моделі ефективності ринку та бізнес-процесів.

3. У силу зазначених причин різко актуалізується завдання наукового обґрунтування моделі ефективного менеджменту даного бізнесу.

Список літератури

1. Про альтернативні джерела енергії : Закон України від 20 лют. 2003 р. № 555-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/555-15> (дата звернення: 02.01.2020).

2. Про альтернативні види палива : Закон України від 14 січ. 2000 р. № 1391-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1391-14> (дата звернення: 02.01.2020)

3. Про Національний план дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року : Закон України від 01 жовт. 2014 р. № 902-2014-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/902-2014-%D1%80> (дата звернення: 16.07.2021).

4. Логоша Р.В., Семчук І.А. Ідентифікація моделей маркетингу взаємодії сільськогосподарських підприємств з виробництва біопалива. *Економіка АПК*. 2020. № 12. С. 45 – 54.